

Angaaende Kvinders Udsigt til Arbejdsfortjeneste er det dermed kun slet beventt, fornemmelig fordi de, efter at der er overfyldt paa de gamle Arbejdsomraader, ofte savner Uddannelse til ny.

Med Hensyn til Hustruens Stilling udkom der 1889 en Lov om Ægtefællernes Ejendoms- og Gældsforhold, i Følge hvilken Mandens Formynderskab rigtignok bibeholdes, men Hustruen har Ret til sin Arbejdsfortjeneste, hvorved hendes Ret til Forvaltning af egen Ejendom er i visse Maader udvidet. Ligeledes er Hustruens Ret til at drive Næring uden Mandens Tilladelse bleven udvidet, nemlig i Tilfælde, hvor han sidder i Fængsel eller er rejst fra hende. samt naar Ægtemagerne lever adskilte.

At den almindelige Mening i mange Henseender begynder at erkende det berettigede i, at Kvindens Stilling hæves, fremgaar bl. a. deraf, at enkelte Dagblade i 1889 optog Kvindespørgsmaalet paa deres Program, for saa vidt det gjaldt Spørgsmaalets økonomiske Side. Man kan dog om en Del Kvindesagsartikler i vor Presse sige, at Røsten er Jakobs, men Hænderne er Esaus. Dette gælder i Særdeleshed en vis Gruppe, hvis Tilhængere vel kan tale store Ord om de Fortrin, som maa indrømmes Kvinderne her, men ikke kan gaa med dem saa langt som paa Sædelighedsspørgsmaalets Omraade, idet de ingenlunde deler Kvindesagsvennernes Bestræbelser for Ophævelsen af den dobbelte Moral.

I Almindelighed er det blandt de moderat liberale i alle vore Partier, at man maa søge de paalideligste og mest handlevillige Kvindesagsvenner.

Denne flygtige Oversigt kan kun give en omtrentlig Forestilling om Kvindesagens Standpunkt i Finland. Det er desuden ikke ret vel muligt at bedømme, hvorledes dette virkelig er i Ens egen Samtid. Stundom oplever man, hvad der synes at vidne om store Fremskridt, stundom det modsatte. *Et* tør man dog kalde en Kendsgerning: Kvindesagen har slaaet Rod hos os og kan ikke mere oprykkes. Kunde blot Kvinderne indse Betydningen af Sammenslutning, skulde ogsaa vi her i vor afsides Krog bære vort Straa til den store Stak, og vi skulde da bedre end hidtil kunne bidrage til at paaskynde det store Skridt, Kvinderne maa tage:

„From sexhood to humanhood,
From selfhood to otherhood.“

Alexandra Gripenberg.